

Rol van golfbanen als verbinding van natuur

Jonas Teeuwen, Student Wildlife management, Van Hall Larenstein

Analyse van de waarde voor biodiversiteit van drie golfbanen

Almere, Leeuwarden, Zwolle

Ecosysteemdienst Biodiversiteit

- “Met elkaar en met omgeving verbonden zijn”(Ecosysteem)
- “Verscheidenheid aan leven op aarde, in allerlei vormen” (Biodiversiteit)
- Biodiversiteit hangt af van kwaliteit en diversiteit van habitats
- Ook op golfbanen...

Golfbaan en Omgeving

- Door natuurlijke elementen omgeven
- Welke natuurlijke elementen?
- Welke soorten laten dat zien?
- Vogels, loopkevers, nachtvlinders

Almeerderhout

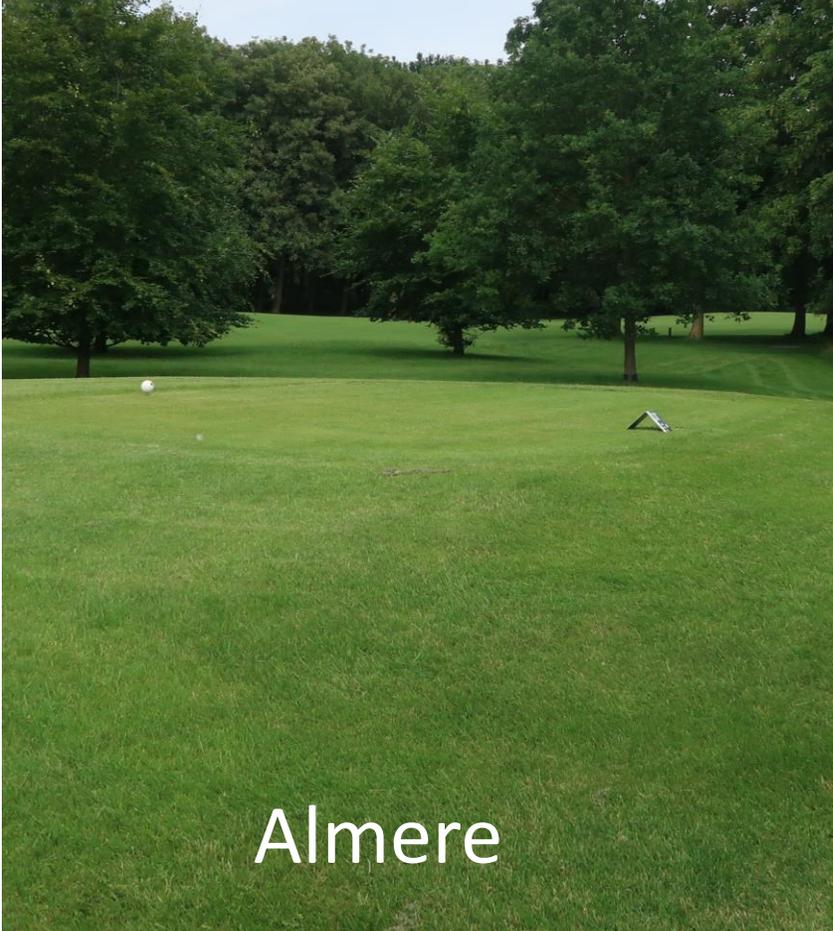

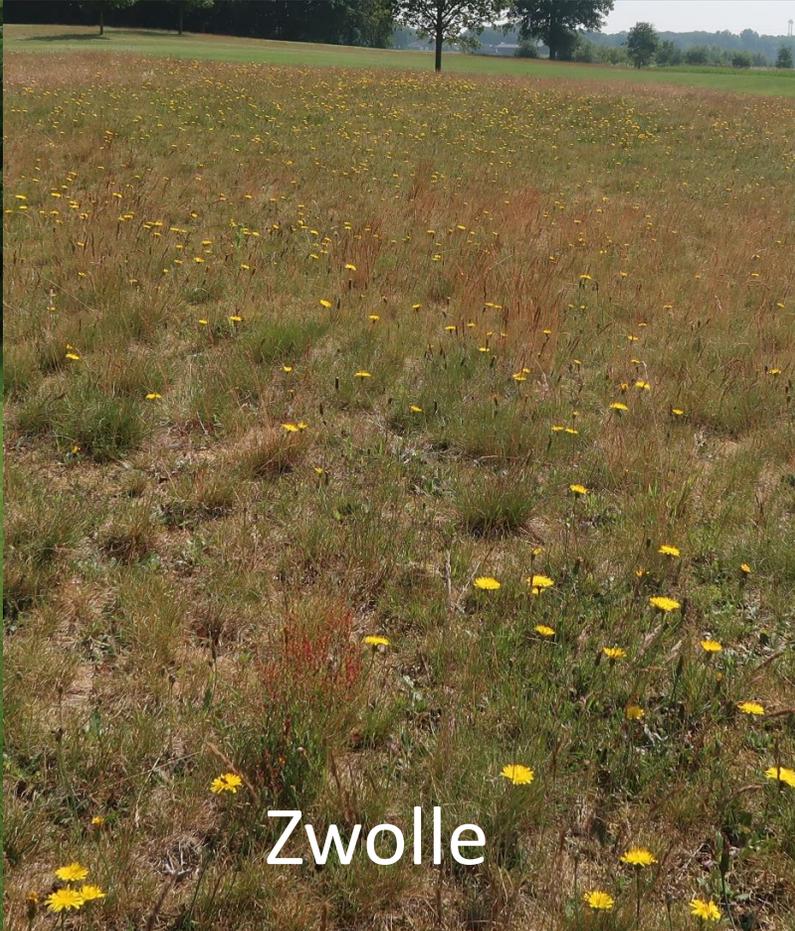
Golfbaan als Habitats

- 250 Golfbanen in Nederland
>100 km²
- Allerlei natuurlijke habitats
- Elke golfbaan uniek
- Ecosysteemwaarderende leden

Almere

Zwolle

Leeuwarden

Koppeling Soorten aan Habitats

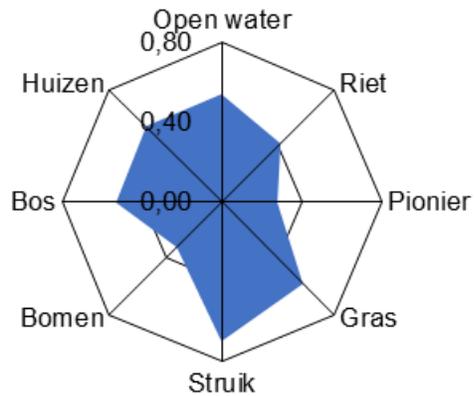

- Vogelgroepen met gelijke habitateisen
- Samenstelling en verdeling geeft inzicht over mogelijkheden voor biodiversiteit in het landschap
- (methode Sierdsema)
- Vogelgegevens worden vaak al op golfbanen verzameld door enthousiaste leden

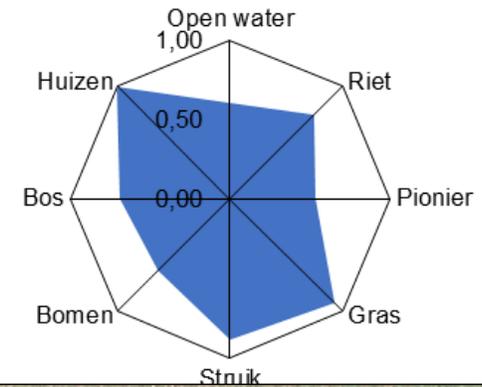
Voorbeeld: vogels van Golfclub Zwolle en van omgeving Zwolle

Vogels Golfclub Zwolle

107 Soorten

Vogels Zwolle

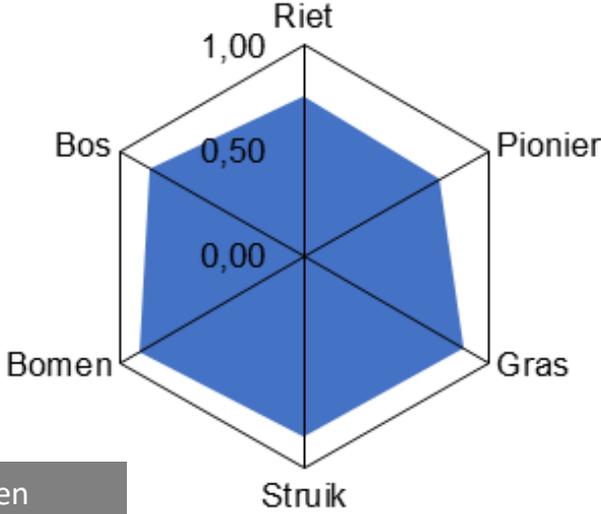

198 Soorten

Habitats bomen, riet ondervertegenwoordigd?

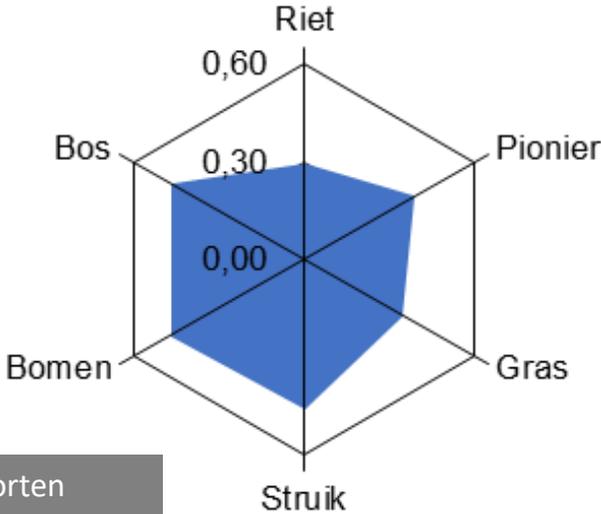

Nachtvlinders Zwolle

235 Soorten

Loopkevers Zwolle

200 Soorten

Economisch Ecologisch Veldwerk

- Makkelijk te organiseren
- Relatief snel veel data
- In principe door iedereen uitvoerbaar
- Goedkoop
- Leuk!

Determinatie App

- Gratis App: "Obsidentify"
- Makkelijk soorten determineren
- Waarnemingen zelf invoeren
- Zesstreepuil... 1^e waarneming voor Leeuwarden

Monitoring Leeuwarden

- 95 Soorten Nachtvinders
- 47 Soorten Loopkevers
- Vele andere soorten insecten...

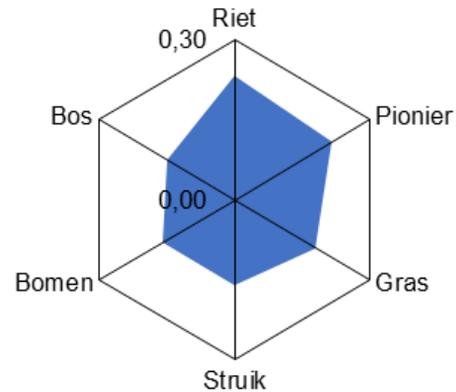

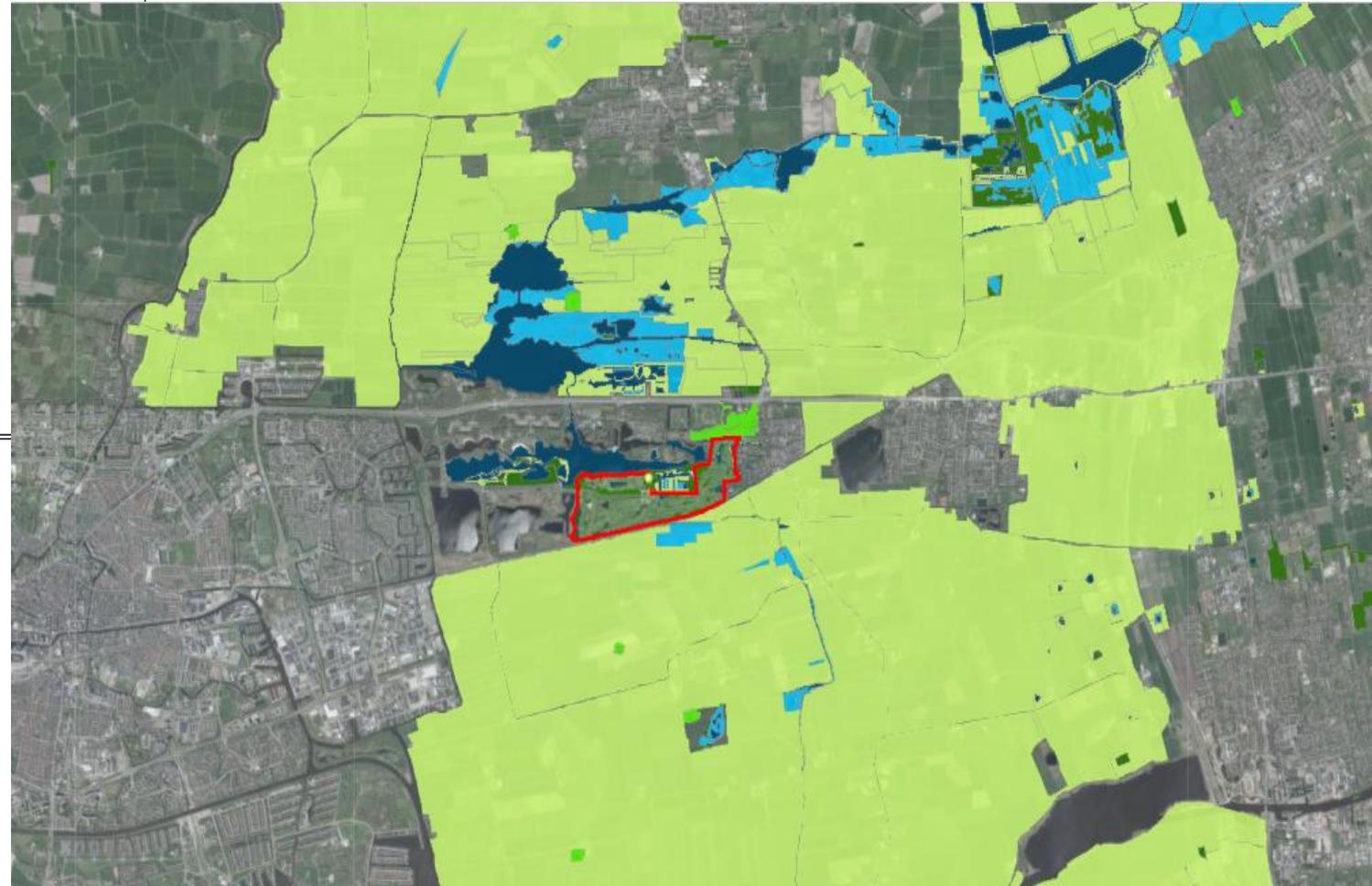
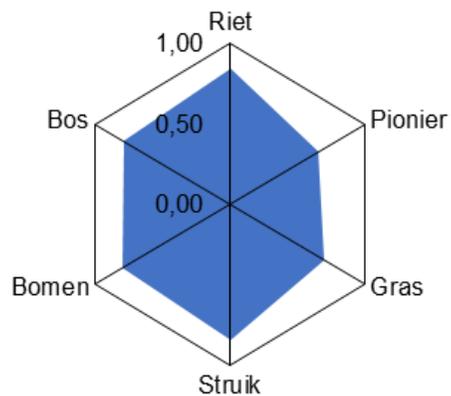

Voorbeeld: Nachtvinders van Golfclub Groene Ster en van Leeuwarden en omgeving

Led-Emmer

Nachtvinders Leeuwarden

Bos

(Haagbeuken- en
essenbos, Vochtig Bos
met productie)

Grote bonte specht

Habitat: Loofbos en
gemengde bos met
diverse opbouw

Populierenpijlstaart

Waardplant: Populier en
wilg

Kettingschallebijter

Habitat: Bossen, tuinen en
graslanden

Moeras

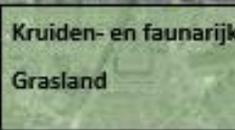
Gevlekte witsnuitlibel

Habitat:
Laagveenmoerassen,
vegetatierijke-vennen,
duinplassen

Grote zilverreiger

Habitat: Ondiep open
water, mberas en
rietland

Grote groene sabelsprinkhaan

Habitat: Stevige
kruiden, struweel,
boomgroepen

Gemaaid Rietland

Kleine karekiet

Habitat: Rietlanden en
Laagveenmoerassen

Geelbruine Rietborder

Waardplant: Riet

Vochtig

Weidevogelgrasland

Grutto

Habitat: natte grazige
vegetaties

Open Water, Zoete plassen

Deverzwaluw

Habitat: Steil oever,
zanddepots, water in
nabijheid

Grote spinnende waterlor

Habitats: Stilstaande tot
langzaam stromende
wateren met een dichte
onderwatervegetatie

Meervleermuis

Foeragegebied:

Grote wateroppervlakten
omringd door brede
rietkragen en
voedselrijke ruigtes

Storymap

Rol van golfbanen als verbinding van natuur

- Verbindingen zijn er al
- Kennis bestaat
- Inzicht door Monitoring: Toevoeging !
- Altijd ruimte voor ontwikkeling
- Ik heb veel geleerd!
- Link Storymap: <https://arcg.is/1GjGyD>

Rol van golfbanen als verbinding van natuur

Jonas Teeuwen, Student Wildlife management, Van Hall Larenstein

Analyse van de waarde voor biodiversiteit van drie golfbanen

Almere, Leeuwarden, Zwolle